

Asia: VN/12368/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan yleiset kommentit esitysluonnoksesta

Vapers Finland ry vastustaa oikeusministeriön ehdottamaa tupakointikieltoa vankiloihin, erityisesti sähkötupakointia ja sähkösavukkeiden hallussapitoa koskevilta osin.

Kyse on perustuslaillisen itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta, jonka vaikutukset kohdistuvat lisärangaistusta muistuttavalla tavalla pelkästään nikotiinituotteita käyttäviin vankeihin. Nikotiinituotteita entuudestaan käyttämättömille ei ole ongelmallista olla käyttämättä niitä myöskään vankilassa, niitä käyttäville se voi tunnetusti olla erittäin vaikeaa. Tämä lisää kohtuuttomasti nikotiinituotteita käyttävien vankien rangaistusta suhteessa niihin, jotka eivät niitä käytä. Käytännössä tupakointi- ja sähkötupakointikielto tarkoittaisi sitä, että nikotiinituotteita käyttäviä vankeja rangaistaan samoista rikoksista muita ankarammin, vaikka nikotiinin käyttö itsessään ei ole rikollista toimintaa.

Sähkösavukkeiden osalta kieltoa ei voida myöskään perustella passiivisen altistuksen haitoilla sivullisille. Tutkimusten mukaan sähkösavukkeiden haitta-ainepitoisuudet ovat niin alhaisia, ettei niistä koidu terveysriskejä sivullisille. Ne ovat myös huomattavasti tupakointia vaarattomampi vaihtoehto tupakoitsijoille itselleen. Englannin terveysvirasto ja Royal College of Physicians -lääkärijärjestö ovat arvioineet sähkösavukkeiden riskien yltävän korkeintaan viiteen prosenttiin tupakoinnin riskeistä ja jäävän todennäköisesti huomattavasti tätäkin pienemmiksi.

Lisäksi sähkösavukkeiden on useissa tutkimuksissa todettu auttavan tupakoinnin lopettamisessa. Niiden on myös todettu toimivan tässä tarkoituksessa perinteisiä nikotiinikorvaustuotteita paremmin ja auttavan tupakoinnista eroon jopa niitäkin tupakoitsijoita, jotka ovat haluttomia tupakoinnin lopettamiseen.

Edellämainituista syistä ehdotus tupakointi- ja sähkötupakointikiellosta vankiloissa tulee hylätä. Sen sijaan tupakoitsijoita tulisi kannustaa ja auttaa lopettamaan tupakointi kaikilla mahdollisilla siihen käytettävissä olevilla keinoilla (nikotiinikorvaustuotteet, vieroituslääkkeet, sähkösavukkeet). Sähkösavukkeiden käyttöä tupakointia korvaavana tuotteena on jo kokeiltu menestyksellisesti mm. Iso-Britannian vankiloissa.

Jari Ollikka,

Puheenjohtaja

Vapers Finland ry

Lausunnonantajan kommentit keskeisistä ehdotuksista ja niiden vaikutuksista

-

Lausunnonantajan kommentit ehdotetuista pykäläluonnoksista.

-

Lausunnonantajan kommentit esityksen perustuslainmukaisuudesta.

-

Arffman Päivi
Vapers Finland ry